

Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan BM Reform Girişimi Hakkında

Cumhurbaşkanı Erdoğan, BM'de reform için girişimi başlatılacağını ilişkin, “Önce bir havayı görüp sonra yola devam etmemiz daha doğru olur. Bize düşen önce bu adımı atmak.” dedi. - 28.09.2018

Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye'nin Birleşmiş Milletler'de reform için başlatacağı girişime ilişkin, “Önce tabii Almanya, Çin, Rusya, Fransa, İspanya gibi sözü, nazı geçebilecek ülkelerle bu işi dar kapsamla görüşmemizde de yarar olabilir. Önce bir havayı görüp sonra yola devam etmemiz daha doğru olur. Bize düşen önce bu adımı atmak.” dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, ABD gezisinin son gününde medya temsilcilerine açıklamalarda bulundu, soruları yanıtladı.

Birleşmiş Milletler'in 73'üncü Genel Kurulu'nun bu yılki temasının “Birleşmiş Milletler'i tüm insanlarla ilgili kılmak, barışçıl eşitlikleri ve sürdürülebilir toplumlar için küresel liderlik ve ortak sorumluluklar” olarak belirlendiğini söyleyen Erdoğan, Genel Kurul'daki hitabında Türkiye'nin küresel barış diplomasisi vizyonunu ortaya koyduğunu ifade etti.

“Tek taraflı politikalar kriz üretmektedir dedim. Nitekim bunu acımasız şekilde yaşıyoruz”

Erdoğan, “Dünya 5'ten büyüktür” tezini BM Genel Kurulu'nda tekrar açık ve net ifade ettiğini vurguladı.

Mevcut küresel düzenin adalet değil kaos, haksızlık ve umutsuzluk ürettiğini belirten Erdoğan, bu ana başlıkta da konuşmasını sürdürdüğünü kaydetti.

Erdoğan, BM Güvenlik Konseyi'nin reforme edilmesi gerektiğini ısrarla söylediğine değinerek, “Tek taraflı politikalar kriz üretmektedir dedim. Nitekim bunu acımasız şekilde

yaşıyoruz. 'Astığım astık, kestiğim kestik' tarzında bir anlayışla, böyle bir yaklaşımla mesafe alınamaz." değerlendirmesinde bulundu.

New York'taki ikili temasları çerçevesinde Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas'la da görüştüğünü anlatan Erdoğan, şöyle devam etti:

"Bundan önceki Amerikan yönetimleri tarafından onlara yılda 150 milyon dolar civarında yapılan destek kesilmiş durumda. Buradaki ofislerini de kapattılar. Bu tür davranışlar, 'adil olma' iddiasındaki bir devlete elbette yakışmıyor.

Filistin devletinin şu ana kadar, özellikle Amerika'nın da içinde olduğu 520 anlaşması var. Bunun 120'si önem ifade ediyor. Özellikle de Obama dönemi bu 520 anlaşmanın önde gelen sürecini kapsıyor. Şu anki ABD yönetiminin bunları adeta yok sayması, kendine göre iptal etmesi tabii ki doğru adımlar olarak değerlendirilemez."

Suriye, terörle mücadele ve mülteciler konusunda da dünyanın üzerine düşeni yapması gerektiğini belirten Erdoğan, "Bunun sinyalini verdik. 'Adalet dairesini yeniden kurmadan barış ve huzura kavuşmak mümkün değildir. Türkiye'nin izlediği küresel barış diplomasisine herkes destek ve katkı vermelidir.' dedik. Bu mesajlarımızın dünya kamuoyunda olumlu yankılandığını düşünüyorum." diye konuştu.

Erdoğan, Türkiye olarak dünya mazlumlarının sesi olmaya devam edeceklerine işaret etti.

"Güçlüyüm öyleyse haklıyım, mantığıyla dünya düzeni kurulamaz"

Türkiye'nin ortaya koyduğu bu küresel barış vizyonuna karşılık, ABD yönetiminin ise tek taraflı ve dayatmacı dünya perspektifini sürdürdüğünün dikkati çektiğini belirten Erdoğan, şunları söyledi:

"Trump'ın küresel ticaretten Latin Amerika'ya, mültecilerden Ortadoğu'ya kadar uzanan çeşitli konularda dile getirdiği görüşler pek çok dünya liderinin tepkisini çekti. Bazıları bu eleştirileri Genel Kurul'da dile getirdi. 'Güçlüyüm öyleyse haklıyım' mantığıyla, adil ve barışçıl bir dünya düzeni kurulamaz. Nitekim Trump'ın ekonomik durumunu, vesaireyi anlatınca salonda gülüşmeler olması, katılımcıların nasıl bir yaklaşım içinde olduklarını açıkça ortaya koymuştur."

Genel Kurul'a hitabı öncesinde ve sonrasında pek çok programı ve görüşmesi olduğunu kaydeden Başkan Erdoğan, ilk gün Türk-Amerikan Toplumunun ve Amerikan-Müslüman Toplumunun temsilcileriyle buluştuğunu ardından Türken Vakfı'nın akşam yemeğine katıldığını anımsattı.

“Muhabbet havasında bir karşılaşma oldu”

“ABD Başkanı Donald Trump ile karşılaştığınızda aranızda bir sohbet oldu mu? BM'deki hitabında da Türkiye'den bahsetmemiştii ancak İdlib nedeniyle Türkiye'ye teşekkür etti. Bu gelişmeleri o taraftan atılmış bir adım olarak düşünüyor musunuz? O konuşmada çok kısa da olsa aranızda ne geçti?” şeklindeki soru üzerine Erdoğan, şu açıklamalarda bulundu:

“Malum konu hiç geçmedi. Sadece öyle bir muhabbet havasında bir karşılaşma oldu. ABD yönetiminden o malum kişiler de vardı yanında. Mike Pence olsun, Mike Pompeo olsun... Ulusal Güvenlik Danışmanı Michael Bolton oradaydı. Sonra hanımefendi Trump oradaydı.

'Görüşürüz' dedi ama ben akşam yemeğine gitmedim. Malum aile fotoğrafı oluyor bu toplantılarda. Öğlen yemeğinde yan yana masalardaydık. Onun masasında Mısır Devlet Başkanı Sisi vardı, onun için zaten o masaya gitmem söz konusu olamazdı, arkadaşlara bunu söyledik. Rusya Dışişleri Bakanı Sergei Lavrov'la bol bol Suriye meselesini konuşma fırsatını bulduk ve oradan ayrılıp diğer görüşmelerimize geçtik.”

Erdoğan, “Bugüne kadar BM'de reform gayretleri sonuç vermedi. Şimdi sizin dile getirdiğiniz kavramları, ülkeleri bir araya getirecek bir etkinlik düzenlemeyle öne çıkarmak ve ardından da BM Genel Kuruluna getirmek gibi bir girişiminiz olacak mı?” sorusuna, “Ben bu konuda yayımlamış olduğum kitabımı şöyle bir redakte etmeyi düşünüyorum. Gözden geçirmek suretiyle, bu kitabı bütün dünyanın liderlerine göndereceğim. Daha sonra belki Türkiye'de, bu liderleri davet edip üç dört partide, veya hepsiyle olabilir, böyle bir sempozyum şeklinde yapabiliriz. Ne kadarı katılır onu şu an kestiremiyorum. Bunu belki kıtalar olarak düşünebiliriz. Asya, Avrupa, Afrika gibi.” cevabını verdi.

“Buranın elinde tek silahı var, o da doları”

Yeni yönetim sistemiyle böyle bir adımı atıp onlarla bunu nasıl gerçekleştirebileceklerine ilişkin bir konuşma planlarının bulunduğunu bildiren Erdoğan, şunları kaydetti:

“Önce tabii Almanya, Çin, Rusya, Fransa, İspanya gibi sözü, nazı geçebilecek ülkelerle bu işi dar kapsamla görüşmemizde de yarar olabilir. Önce bir havayı görüp sonra yola devam etmemiz daha doğru olur. Bize düşen önce bu adımı atmak. Yazılı ve sosyal medyada bu işin PR'ını yapmanın da çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Liderler ikili görüşmelerimizde bu yaklaşımın çok yerinde olduğunu kabul ediyor. Ancak birçoğunda korku var. 'Amerika, Rusya ve Çin'e karşı mı konuşacağız' gibi maalesef

koru ve ürkme havası hissediyorum. İnşallah bunlar aşılırsa, 'Ben de BM Güvenlik Konseyi'nde yer alacağım, er veya geç bana da sıra gelecek' düşüncesinde olduğunu görenler böyle bir şeyi sahiplenebilir.”

“Buranın elinde tek silahı var, o da biliyorsunuz doları” diyen Erdoğan, “Onun dışında kabul edilebilir yanı yok, devamlı da itibar kaybediyor.” görüşünü dile getirdi.

Başkan Erdoğan, “Trump, BM'deki konuşmasında 'küreselleşmenin karşısındayız' dedi ve milli ordudan söz etti. Aynı Amerika, Türkiye'nin güvenlik hassasiyetlerine ise sırtını dönüyor. Bu çelişki değil mi?” sorusu üzerine şunları söyledi:

“Bunu tartışmaya gerek yok. Yaptığı konuşmada da pek çok çelişkiler vardı. Mesela bazı ülkeleri sınır ötesi operasyonlarıyla suçluyor. Peki sahiplendiği İsrail ne yapıyor? İsrail 1948'de neredeydi, şimdi nerede? Diğerlerine bunu söylerken işgalci ülkelerin arkasında duruyorsun.

Filistinliler konusunda ise 'Verdiğim parayı artık vermeyeceğim' diyorsun. Bu tavırlar asil, onurlu bir devlete yakışmıyor. Kaldı ki ABD'nin daha önceki liderleri bunun taahhüdünü yapmış, onun için de koskoca Birleşmiş Milletler burada kurulmuş. Başka bir yerde de kurulabilirdi. Şimdi tutup, 'Bundan sonra yüzde 25'i vermeyeceğim. Filistin'e 250 milyon doları vermeyeceğim.' denilmesini anlayışla karşılamak mümkün değil. Ortada bir tutarsızlık var. Dünyanın bunu iyi değerlendirmesi lazım.”

“Seçmen tabanı küerse toparlayamazsınız”

Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli ile her an bir araya gelebileceklerini belirtti. Erdoğan, “Her siyasi partinin ilkeleri vardır. AK Parti şu anda bir numaralı parti. Son seçimlerde birinci olduğumuz yerde aday çıkarmamayı nasıl anlatırım tabanıma? Seçmen tabanı küerse toparlayamazsınız.” dedi.

“İran yaptırımları Türkiye'yi nasıl etkileyecek? Ham petrol almayı azaltacak mı Türkiye? Amerika'nın son dakika sürprizlerine karşı ne yol izleyeceğiz?” sorusu üzerine Erdoğan, “Brüksel'de NATO zirvesinde Sayın Trump, Rusya'ya çok yüklendi. Katılımcılara, 'Siz hepiniz Rusya'yı besliyorsunuz. Almanya olarak şu kadar para veriyorsunuz.' dedi. Bizden bahsetmedi, bize nezaket gösteriyor.” ifadesini kullandı.

Erdoğan, kendisinin ise “Sayın Başkan, biz doğalgazımızın yüzde 50'sini Rusya'dan alıyoruz. Azerbaycan, Irak ve Cezayir'den alıyoruz. Biz bunu almazsak bizim vatandaşlarımız karda kışta üşüyecek.” dediğini aktararak, sözlerine şöyle devam etti:

“Ben bu itirazı yapınca, Almanya Başbakanı Merkel de çıktı, 'Doğalgazımızın yüzde 38'ini

alıyorum, halkımı üşütemem.' dedi. Yaptırımlar konusunda Türkiye'nin eskiden beri tavrı nettir. Stratejik ürünlerde geri adım atamayız. Biliyorsunuz savunma sanayisinde de benzer tartışmalarla karşılaşyoruz. Biz ülkemizin ihtiyaçlarını en iyi koşullarda gidermek durumundayız.

Dün bir ülkenin başbakanı, ismini vermeyeceğim, 'NATO üyesi bir ülke, NATO üyesi olmayan bir yerden nasıl olur da silah alır?' dedi. Ben ona 'Peki o ülke, savunmasına yönelik hiçbir NATO üyesi kendisine silah vermezse ne yapabilir?' dedim. Kaldı ki S300 alan Yunanistan'a bir söz söylenmiyor. Kendisine bunları söylediğimde sustu kaldı. Dolayısıyla kusura bakmasınlar, gerekiyorsa Rusya'dan da Çin'den de alacağız. Hatta ortak üretime gireceğiz. Hazırlıklarımızı da bu istikamette yapıyoruz." dedi.

Erdoğan, şu anda Fransa, İtalya ve Türkiye olarak attıkları ortak adımların bulunduğu işaret ederek İngiltere ile de aynı durumun olduğunu söyledi.

"Buradan kaçmıyoruz, bunları da yapıyoruz." diyen Erdoğan, serbest piyasa ekonomisinin egemen olduğu yerde bir ülkenin önünü kesmenin doğru olmadığını altını çizdi.

Başkan Erdoğan, "Birleşmiş Milletler'de en farklı konuşan lider siz oldunuz, 'Kudüs' konusunda da tavrınızı koydunuz. Trump, 4 ayda yeni çözüm planı açıklayacağını söyledi ve 'iki devletli çözümden yanayım' dedi. Bu plana karşı sizin düşünceniz nedir?" sorusu üzerine şunları söyledi:

"Bu yeni planın içinde kimlerin, nasıl yer alacağı bizler için önemli. Bazı dedikodular var ama ne kadar ciddiyet kesbeder bilemiyoruz. Birleşik Arap Emirlikleri, Suudi Arabistan, Bahreyn, Mısır gibi ülkelerin nasıl hareket edeceklerine bakmak lazım. Ürdün ne tür bir tavır sergileyecek bakmak lazım. Biz doğru bildiklerimizi yapmaya, Filistinli kardeşlerimize yardımcı olmaya devam edeceğiz."

"Amerika, Münbiç'te yol haritasına, takvime uymamıştır"

"Soçi mutabakatına Amerika'nın verebileceği bir katkı var mı? Münbiç'te son durum nedir?" sorusuna Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Amerika, Münbiç'te yol haritasına, takvime kesinlikle uymamıştır. PYP-YPG, o bölgeyi terk etmemiştir. Bölgenin gerçek sahipleri hala oraya yerleşmemiştir. Amerika burada sözünü tutmadı. 90 gündü. 90 gün aldı başını gidiyor. Bundan sonraki süreçte ne gibi gelişme olur göreceğiz." yanıtını verdi.

Erdoğan, Soçi ile ilgili "Amerika ne der?" diye düşünmediklerinin altını çizerek, "O konuda Rusya ile hareket ettik. İran'ı da dışlamadık, işin içinde tuttuk." dedi.

Özellikle gözlem noktalarının önem arz ettiğini belirten Erdoğan, 12 gözlem noktasının

Türkiye'de, 10 gözlem noktasının Rusya'da, 6 gözlem noktasının da İran'da olduğu bilgisini verdi.

Erdoğan, başka gözlem noktası olan ülkenin bulunmadığını dile getirerek, "Ancak 15-20 kilometre olayı önem arz ediyor. Buranın güvenliği Rusya'nın kontrolünde. 10 maddelik muhtıraya Savunma Bakanlarımız imzayı attı. Orada bunların hepsi yer alıyor. Şu ana kadar hamdolsun iyi gidiyor. Temenni ederim ki süreç bundan sonra da iyi gider. Detaylarda sıkıntı olduğunda, heyetlerimiz bir araya gelip görüşüyorlar. Süreç oradan güç kazanarak devam ediyor. Arzumuz burada herhangi bir sıkıntıya düşmeden süreci götürebilmek." değerlendirmesinde bulundu.

"En büyük yük, MİT Başkanlığımızda"

Radikal grupların ağır silahlarının tasfiyesine büyük önem verdiklerine de değinen Erdoğan, "En büyük yük bizim MİT Başkanlığımızda. Çalışmalar iyi gidiyor." dedi.

Erdoğan, İdlib'de 3,5 milyon insanın bombardımana uğraması halinde faturasının çok ağır olabileceğine işaret etti.

"Bize doğru bir göç dalgasına yol açabilirdi. Allah göstermesin, oralardan 500 bin ya da 1 milyon insan daha gelse altından kalkmak çok zor olur." görüşünü dile getiren Erdoğan, şunları söyledi:

"Şu an itibarıyla işler yoluna girmiş görünüyor. Hatta 50-60 bin kişi evine döndü. Bunlar güzel gelişmeler. Temenni ederim ki bu devam eder. Rusya ile görüştük. Onu başarabilirsek, yeniden inşa süreci başlatabilirsek bölgede bunları yeniden ayağa kaldıralım istiyorum.

Bunları Almanya'da Merkel ile görüşeceğim. Muhammed bin Selman G20'de görüşme yapmak istemiş. Onun verdiği sözler de vardı. Bölgede yeniden inşa sürecini başlatabilmek önemli. Bunun başlaması, oradaki tahribatı gidermeye de vesile olacaktır inşallah."

"Almanya-Rusya-Fransa ile İstanbul'da bir araya geleceğiz"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Bombardıman ihtimali tamamen ortadan kalktı mı?" şeklindeki soruya ise "Şu anda öyle bir şey söyleyemeyiz, kesin konuşamayız. Ama an itibarıyla öyle bir şey yok. Temennimiz odur ki böyle bir şey olmasın. Bunlar bize Sayın Putin'in vaatleri." yanıtını verdi.

İstanbul'da 4'lü zirve yapacaklarını bildiren Erdoğan, "Almanya, Rusya, Fransa ve Türkiye

olarak İstanbul'da bir araya geleceğiz. Ön görüşmeler yapıldı, şimdi tarih belirlenmesi gerekiyor.” dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, bu gelişmelerden sonra Suriye'de kalıcı toprak bütünlüğünün önündeki engel olarak Fırat'ın doğusunun kaldığı belirtti. “Bu çok daha zor bir süreç. Türkiye'nin tutumu hakkında biraz daha ayrıntı verebilir misiniz?” sorusu üzerine Erdoğan şu ifadeleri kullandı:

“Amerika'nın sınır boyu tahkimatları bizim sınıra çok yakın değil. Onlar yapıyor, biz de yapıyoruz. Sadece Suriye sınırı değil Irak da buna dahil. Tedbirimizi alıyoruz. İdlib'de insansız hava aracından tut silahsız hava aracına kadar. Rusya ile yaptık görüşmelerini.

Bunların hepsi nereye varıyor, bunu göstermesi bakımından önemli. Amerika şu anda o tür tahkimatı terör örgütüyle beraber yapacak. Ama biz asıl terör örgütünün, o kendisi için güçlendirdiği koridoru bir defa yardık. O koridor yok. Şu anda Afrin, Cerablus, Rai, Bab o işi bitirdi.”

Fırat'ın doğusu için Rusya ile birlikte hareket edilip edilmeyeceğine yönelik soruya Erdoğan, “Henüz öyle bir durum yok. Ama 'olmaz' diye bir şey de yok. Bundan sonraki süreç nasıl gelişir zamana bırakmakta fayda var.” karşılığını verdi.

“Henüz bana bir rapor ulaşmış değil”

Erdoğan, “MHP'den af teklifi geldi mi sizin önünüze rapor geldi mi nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusu üzerine, “Henüz bana bir rapor ulaşmış değil. Arkadaşlara gereken talimatları verdim. 'Bu konuyla ilgili olarak gerek Anayasa gerek Adelet Komisyonu'ndaki arkadaşlarımızla, ayrıca onların dışında ekip oluşturulsun, çalışma yapılsın' dedim.” ifadesini kullandı.

Kendisinin bu konudaki temel prensibinin belli olduğunu belirten Erdoğan, “O da şu; devlete karşı işlenen suçları devletin af yetkisi vardır. Şahıslara karşı işlenen suçları devletin af yetkisi yoktur. Bu bizim temel ilkemiz. Dönünce göreceğiz. Konuşur, inceler, ona göre nihai kararımızı veririz.” dedi.

Başkan Erdoğan, “İttifak görüşmeleri ne durumda, Sayın Devlet Bahçeli ile görüşmeniz ne zaman?” sorusu üzerine, “Bu konuda (bir araya) gelmeyeceğiz diye bir şey yok. Hen an gelebiliriz, hazırız. Mehmet Özhasseki kardeşimizi görevlendirdim. Onlar da Sadir kardeşimizi görevlendirdiler. Mehmet Bey ile görüşme yaptılar. Bunu genişletebilir, geliştirebilirler. Oradan çıkacak neticeleri biz de bir araya gelmek suretiyle değerlendirebiliriz. Ama piyasada konuşulan şeyler falan bunlar siyasette olacak şeyler

değil.” değerlendirmesinde bulundu.

“Birinci olduğumuz yerde aday çıkarmamayı nasıl anlatırım tabanıma”

“Aday göstermeme” konusuna ilişkin ise Erdoğan, “Her siyasi partinin ilkeleri vardır. AK Parti şu anda bir numaralı parti. Türkiye’de gerek milletvekili sayısı gerek oyuyla konumu yeri belli olan bir siyasi parti. Son seçimlerde birinci olduğumuz yerde aday çıkarmamayı nasıl anlatırım tabanıma? Seçmen tabanı küserse toparlayamazsınız.” ifadesini kullandı.

Başkan Erdoğan, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli’nin “İstanbul için aday göstermeyeceğiz” açıklamasının hatırlatılması üzerine ise “Onu, yapılan bir nezaket olarak değerlendiriyorum.” dedi.

G-20 Zirvesi’nin ardından Venezuela’ya gitmesinin söz konusu olup olmadığı sorusu üzerine Erdoğan, “Evet söz konusu olabilir. Eğer o zaman diliminde Devlet Başkanı Maduro’nun programı uygun olursa bu ziyareti gerçekleştirebiliriz. Maduro’yu yalnız bırakmayacağız.” dedi.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA